

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 359/2023-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditsa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa obchodnej spoločnosti **RECLAIM, a. s.**, Staromestská 3, Bratislava, IČO 46 076 760, zastúpenej Mgr. Martinom Babčanikom, advokátom, Oravská 8, Miloslavov, proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 13 Er 543/2000 z 26. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 13 Er 543/2000 z 26. januára 2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 13 Er 543/2000 z 26. januára 2023 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Okresnému súdu Dunajská Streda na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Dunajská Streda **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **796,28 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej aj „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) č. k. 13 Er 543/2000-394 z 26. januára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ žiada, aby

ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 13 Er 543/2000 vedené exekučné konanie v prospech sťažovateľa ako oprávneného proti povinným 1. [REDAKOVANÉ] a 2. [REDAKOVANÉ] o vymozenie sumy 62 308,31 eur s príslušenstvom. Dňa 30. augusta 2005 sa konala dražba nehnuteľnosti vo vlastníctve povinných, po ktorej uskutočnení bol uznesením okresného súdu z 3. marca 2006 schválený príklep vydražiteľke [REDAKOVANÉ] za najvyššie podanie vo výške 1 200 000 Sk (39 832,70 eur)

3. Dňa 1. marca 2007 sa konal rozvrh výťažku z predmetnej dražby nehnuteľnosti, proti ktorému podal právny predchodca sťažovateľa (spoločnosť [REDAKOVANÉ]) námietky, o ktorých rozhodol okresný súd uznesením z 12. júna 2015 tak, že im vyhovel a návrh rozvrhu výťažku neschválil.

4. Vzhľadom na to, že súdna exekútorka nepredložila za viac ako 7 rokov okresnému súdu na schválenie rozvrh výťažku ani námietky proti nemu, podal sťažovateľ návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorému okresný súd uznesením zo 7. decembra 2015 vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Mgr. Petra Krušinu, ktorý pokračoval v exekučnom konaní. Po odstránení nedostatkov poverenia vydal nový súdny exekútor exekučný príkaz, ktorý bol doručený Sociálnej poisťovni 2. februára 2022. Sťažovateľovi ako oprávnenému bolo 12. októbra 2022 doručené predvolanie na rozvrhové pojednávanie, ktoré sa však neuskutočnilo, keďže povinná v 2. rade 3. novembra 2022 zomrela a dedičské konanie po nej do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

5. Okresný súd uznesením č. k. 13 Er 543/2000-381 zo 4. januára 2023 zastavil exekučné konanie *ex lege* v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“). Sťažovateľ podal proti uzneseniu sťažnosť, v ktorej tvrdil, že predmetná exekúcia podlieha výnimke v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ so zastavením exekúcie, ako ani so zamietnutím sťažnosti nesúhlasí, pričom trvá na tom, že exekúcia podlieha výnimke v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z., ktorý nie je možné vykladať formalistickým a reštriktívnym spôsobom tak, že pod „rozhodovaním súdu o schválení rozvrhu výťažku“ sa rozumie obdobie výlučne od doručenia návrhu na schválenie rozvrhu výťažku zo strany súdneho exekútora exekučnému súdu do právoplatnosti rozhodnutia súdu o schválení rozvrhu výťažku. Sťažovateľ poukazuje na súvisiacu judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa porušenia základného práva na súdnu ochranu a formalistického výkladu zákona všeobecným súdom a, nadväzujúc na to, konštatuje, že výklad relevantných právnych noriem, na ktorom je založené napadnuté uznesenie, je nesprávny, ústavne nekonformný, rozporný so základným účelom a poslaním Exekučného poriadku i účelom zákona č. 233/2019 Z. z.

7. S ohľadom na zmysel a účel jednotlivých ustanovení Exekučného poriadku je nepochybné, že proces „rozhodovania súdu o schválení rozvrhu“ systematicky a logicky nadväzuje na fázu úspešnej

dražby, pričom začína *de facto* právoplatnosťou uznesenia exekučného súdu o schválení príklepu a končí právoplatnosťou uznesenia súdu o schválení rozvrhu. Sťažovateľ osobitne poukazuje na to, že ak v rámci zákonom stanoveného procesného postupu podľa § 154 a nasl. Exekučného poriadku v znení platnom do 31. marca 2017 realizuje jednotlivé úkony súdny exekútor na základe poverenia súdu, potom všetky úkony súdneho exekútora v exekučnom konaní v období po právoplatnosti uznesenia o schválení príklepu je potrebné považovať za úkony súdu súvisiace s rozhodovaním súdu o rozvrhu výťažku z dražby.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že nevyhnutnosť završenia procesného postupu rozdelenia výťažku z dražby nehnuteľnosti povinných právoplatným rozhodnutím exekučného súdu o schválení rozvrhu výťažku je nepochybne daná aj požiadavkou právnej istoty dotknutých účastníkov exekučného konania, keďže bez právoplatného uznesenia súdu o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti nie je možné považovať pohľadávku sťažovateľa za vymoženú.

9. Podľa sťažovateľa formalistický a zužujúci výklad relevantných právnych noriem zo strany okresného súdu nepochybne opomína aj účel zákona č. 233/2019 Z. z., ktorým bolo zastavenie starých exekúcií, v ktorých je zrejmá nemajetnosť povinných a v posledných 18 mesiacoch pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. nedošlo k vymoženiu aspoň sumy 15 eur. Relatívne výnimky upravené v § 4 písm. f) a g) zákona č. 233/2019 Z. z. sú jednoznačným dôkazom toho, že účelom zákona č. 233/2019 Z. z. nie je a ani nebolo zastavenie starých exekúcií, v ktorých ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. prebiehal a nebol ukončený proces výkonu exekúcie dražbou nehnuteľností. Skutočnosť, že zákonodarca nenaformuloval text zákona tak, aby nepripúšťal dvojaký výklad a zároveň zohľadňoval všetky špecifiká procesného postupu pri výkone exekúcie predajom nehnuteľností, nemôže byť na ťarchu účastníkov konania a ich základných práv.

10. Sťažovateľ na záver uvádza, že ak by aj akceptoval právny názor okresného súdu, že dotknutá stará exekúcia bola zastavená účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. bez završenia procesu rozvrhu výťažku, právnym dôsledkom tejto skutočnosti by bol zrejme vznik povinnosti súdneho exekútora vydať (vrátiť) finančné prostriedky najvyššieho podania z dražby do rúk povinných (resp. ich dedičov), ktorí by čelili hrozbe opätovnej exekúcie pre judikovanú pohľadávku v plnom rozsahu bez ohľadu na to, či by im súdny exekútor finančné prostriedky vrátil alebo nie.

11. Vychádzajúc z dôvodovej správy k zákonu č. 233/2019 Z. z., sťažovateľ zastáva názor, že prípady, ako je tento, keď bol súdom právoplatne schválený príklep, avšak stále nebol právoplatne schválený rozvrh, musia s poukazom na všetky už uvedené skutočnosti nepochybne podliehať relatívnej výnimke v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z. a predĺženiu rozhodnej doby tak, že táto neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu o schválení rozvrhu. Iba takýto výklad je možné považovať za ústavne konformný a rešpektujúci základné práva všetkých dotknutých účastníkov exekučného konania.

III.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

12. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení v podstatnom uviedla, že rešpektuje judikatúru ústavného súdu uvádzanú sťažovateľom v ústavnej sťažnosti, ale napriek tomu je toho

názoru, že k zastaveniu starej exekúcie došlo v súlade so zákonom č. 233/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2020 a týmto dňom došlo *ex lege* k zastaveniu tzv. starých exekúcií, pričom v danej súvislosti argumentovala:

a) Exekúcia začala pred 1. aprílom 2017 a bola vedená podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, teda je starou exekúciou v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z.

b) K 1. januáru 2020 uplynula rozhodná doba 5 rokov od vydania poverenia [§ 2 ods. 1 písm. a) v spojení s § 3 zákona č. 233/2019 Z. z.]; § 2 ods. 1 písm. b) – d) nie sú aplikovateľné.

c) Nejde o prípad starej exekúcie uvedený v § 2 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z., z ktorého je aplikovateľné iba písm. f), pričom ani táto podmienka nebola splnená, keďže v posledných 18 mesiacoch pred dňom, keď sa má stará exekúcia podľa zákona č. 233/2019 Z. z. zastaviť (t. j. 18 mesiacov pred 1. januárom 2020), nebol dosiahnutý výťažok spolu aspoň vo výške 15 eur (zrážky z dôchodku boli vykonávané až od apríla 2022). Podľa vedomosti súdu bol posledný výťažok dosiahnutý (v období do 1. januára 2020) z dražby nehnuteľností, kde súd príklep schválil ešte v roku 2006.

d) Nedošlo k predĺženiu rozhodnej doby podľa § 4 zákona č. 233/2019 Z. z., keďže nebola splnená žiadna z tam uvedených podmienok. Okresný súd ku dňu, keď sa mala exekúcia podľa zákona č. 233/2019 Z. z. zastaviť, nerozhodoval o odklade starej exekúcie, nebol povolený odklad starej exekúcie ani táto exekúcia nebola odložená. Rovnako tak okresný súd k 1. januáru 2020 nerozhodoval o žiadnej zo skutočností uvedených v § 4 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z.

13. Predsedníčka okresného súdu sa rovnako nestotožňuje s názorom sťažovateľa o aplikácii § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z., ktorý jasne uvádza, že rozhodná doba sa predlžuje, ak súd (t. j. nie exekútor) ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o schválení rozvrhu výťažku. Je pojmovo vylúčené, aby súd rozhodoval o schválení rozvrhu výťažku skôr, než je rozvrh výťažku vôbec vyhotovený a súdu na schválenie predložený. V danom prípade súd prvý rozvrh výťažku neschválil (ešte v roku 2015). Odttedy nebol vyhotovený žiaden rozvrh výťažku, pričom 1. januára 2020 neexistoval žiaden rozvrh výťažku, ktorý by mal súd schvaľovať. Okresný súd teda k 1. januáru 2020 nerozhodoval o schválení rozvrhu výťažku, dokonca v tom čase ani nebolo nariadené rozvrhové pojednávanie. Úkony súdneho exekútora pri rozvrhovaní výťažku z dražby nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o schválení rozvrhu výťažku.

14. Predsedníčka okresného súdu je toho názoru, že účelom a zmyslom zákona č. 233/2019 Z. z. je zastaviť všetky staré exekúcie, pri ktorých uplynula rozhodná doba, okrem výnimiek ustanovených zákonom. Ak žiadna z výnimiek nebola splnená, súd nemôže postupovať inak, než deklarovať zastavenie exekúcie. Súd je zákonom viazaný a neprináleží mu zákony meniť. Žiada sa dodať, že nie je ani úlohou zákonodarnej moci pri prijímaní nového právneho predpisu predvídať a legislatívne ošetrovať situácie, kde napr. výťažok z dražby nie je riadne rozvrhnutý ani 13 rokov po vykonaní dražby. Okresný súd považuje napadnuté uznesenie za súladné s platnými právnymi predpismi. Zastavenie starej exekúcie okresný súd iba deklaruje, pričom k zastaveniu exekúcie došlo *ex lege*.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

15. Ústavný súd v zmysle § 126 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) umožnil vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti aj zúčastnenej osobe, ktorou je povinný v exekučnom konaní [REDAKOVANÉ]. Zúčastnená osoba sa v lehote určenej ústavným súdom k ústavnej sťažnosti nevyjadrila.

III.3. Replika sťažovateľa:

16. Sťažovateľ považuje právny názor predsedníčky okresného súdu, ktorá na jednej strane súhlasí s judikatúrou ústavného súdu, no naďalej zotrváva na formalistickom výklade zákona, za nesprávny a z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný. Vyjadrenie predsedníčky okresného súdu sťažovateľ preto vníma nielen ako porušenie základných princípov civilného procesu formulovaných v čl. 2 a čl. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktoré sú pre súd plne záväzné aj v exekučnom konaní, ale najmä ako vedomé nerešpektovanie a popretie obsahu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vedúce k odopretiu spravodlivosti.

17. Výkon exekúcie predajom nehnuteľnosti je pomerne komplikovaný procesný postup, ktorý v bežnej praxi trvá rádovo mesiace a roky. Procesná situácia, v akej sa ocitli sťažovateľ i povinní ako účastníci konania, keď ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. bol právoplatne schválený príklep na dražbu, avšak exekútor neuskutočnil rozvrh výťažku, nebola ojedinelá či osobitným spôsobom špecifická, ale predstavovala jednu zo základných situácií riešeného spoločenského vzťahu, s ktorou mal zákonodarca počítať a ktorú mal v schvaľovanej právnej úprave v zmysle čl. 6 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky vyriešiť. Samotná skutočnosť, že zákonodarca nebol schopný naformulovať text príslušnej právnej normy tak, aby nepripúšťal dvojaký výklad a zároveň zohľadňoval všetky špecifiká procesného postupu pri výkone exekúcie predajom nehnuteľností, nemôže byť v tomto smere na ťarchu účastníkov konania a ich základných práv.

18. Sťažovateľ je toho názoru že výklad a interpretácia relevantnej právnej úpravy prezentované predsedníčkou okresného súdu sú v priamom rozpore so základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keďže sťažovateľ ako oprávnený a účastník exekučného konania mal ničím nespochybniteľné legitímne očakávanie, že pri rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti bude pri dodržaní zákonom stanoveného procesu čiastočne uspokojený zo sumy najvyššieho podania. Poukázal na relevantnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva a uzatvoril, že z ústavnoprávneho hľadiska nie je možné a prípustné vykladať ustanovenia zákona č. 233/2019 Z. z. spôsobom, ktorý by viedol k odopretiu ochrany podľa čl. 20 ústavy vo vzťahu k majetku predstavujúcemu legitímne očakávanie sťažovateľa v procese rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti vyplývajúce z dovtedy platnej právnej úpravy.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

20. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie je založená na jeho tvrdení o nezákonnosti a svojvoľnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľ je toho názoru, že právne závery okresného súdu vyslovené v napadnutom uznesení, ako aj v uznesení, ktorého vydanie mu predchádzalo, na základe ktorých došlo k zastaveniu exekúcie, sú svojvoľné a arbitrárne.

21. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie ústavný súd preskúmal spoločne.

22. Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd preskúmava, či orgán verejnej moci aplikovanú právnu normu nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu právnej úpravy (II. ÚS 348/08).

23. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

24. V posudzovanej veci sa sporným stala aplikácia zákona č. 233/2019 Z. z. a otázka, či boli naplnené dôvody na zastavenie starej exekúcie. Pre posúdenie ústavnej sťažnosti je potrebné v prvom rade poukázať na zmysel a účel prijatia zákona č. 233/2019 Z. z., ktorým bolo okrem iného riešiť neúnosnú situáciu na exekučných súdoch, kde sa v státisícoch exekučných konaní dlhodobo neúspešne viedla exekúcia proti povinným a v konečnom dôsledku tento stav vyúsťoval až do kolízie s princípom právnej istoty subjektov exekučného konania. Zákonodarca problém neriešil novelou Exekučného poriadku, ale prijatím samostatného zákona, ktorým zaviedol okrem iného aj pojem „stará exekúcia“. Zákon č. 233/2019 Z. z. je vo vzťahu k Exekučnému poriadku úpravou *lex specialis*, ktorá osobitne upravuje tam vymedzené situácie vo vzťahu k ďalšiemu trvaniu exekučného konania a procesnému postupu exekučného súdu.

25. Okresný súd vydal uznesenie o zastavení exekučného konania a následne napadnuté uznesenie, dôvodiac, že konanie bolo zastavené *ex lege* k 1. januáru 2020 účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. K námietkam sťažovateľa uviedol, že na konanie sa nevzťahuje žiadna z absolútnych výnimiek ustanovených v § 2 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. V rozhodnom období súdny exekútor nevy mohol žiadnu sumu. Súd ďalej uviedol, že nerozhoduje o žiadnom podaní podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona. Návrh oprávneného na čiastočné zastavenie exekúcie bol doručený až 15. februára 2022, teda po zastavení exekúcie *ex lege*.

26. Ústavný súd s právnym názorom okresného súdu prezentovaným v napadnutom uznesení, ako aj v uznesení o zastavení exekúcie nemôže súhlasiť a vníma ho ako príliš formalistický. Zákon č. 233/2019 Z. z. ustanovuje v § 4 ods. 2 pri starých exekúciách výnimky, keď nedochádza k ich zastaveniu zo zákona, ale k predĺženiu rozhodnej doby. Ide o tzv. relatívne výnimky zo zastavenia starej exekúcie. Rozhodná doba sa predlžuje, ak exekučný súd v čase, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o v zákone vymenovaných procesných podaniach a návrhoch účastníkov exekučného konania. Jedným z nich je podľa § 4 ods. 2 písm. g) návrh na schválenie rozvrhu výťažku. Doslovným jazykovým výkladom tejto právnej normy je síce možné dôjsť k záveru, že táto výnimka sa aplikuje v situácii, keď exekučný súd o rozvrhu výťažku „rozhoduje“, teda ak sa návrh exekútora na schválenie výťažku „nachádza“ na exekučnom súde. Takýto výklad uvedeného ustanovenia však v okolnostiach veci nie je postačujúci, pretože celkom ignoruje jeho účel.

27. Z dôvodovej správy k zákonu 233/2019 Z. z. je možné vyvodiť, že sa týka prioritne „nemajetných“ exekúcií, teda exekúcií, v ktorých nedošlo a dlhú dobu nedochádza k uspokojovaniu nároku oprávneného. Zavedením relatívnych výnimiek zákonodarca prejavil úmysel nezastaviť tie staré exekúcie, ktorých priebeh alebo skončenie sú ovplyvnené riešením incidenčnej otázky alebo rozhodovaním o procesnom návrhu. V takom prípade je prenechaný priestor exekučnému súdu na rozhodnutie a k zastaveniu starej exekúcie dôjde najskôr po uplynutí predĺženej rozhodnej doby.

28. V prejednávanej veci muselo byť exekučnému súdu z priebehu konania zrejmé, že exekúcia bola realizovaná (aj) predajom nehnuteľnosti. Tento spôsob exekúcie pozostáva z viacerých na seba nadväzujúcich úkonov exekútora a exekučného súdu, pričom jeho cieľ sa dosahuje dražbou nehnuteľnosti a na to nadväzujúcim rozvrhovým konaním. Exekučný súd uznesením z 12. júna 2015 neschválil rozvrh výťažku, preto musel mať vedomosť o tom, že po úspešnej dražbe nehnuteľnosti povinných bol získaný peňažný výťažok, ktorý podľa zákona podlieha rozvrhovému konaniu. Hoci pôvodná súdna exekútorka ani nový súdny exekútor v čase uplynutia rozhodnej doby nepredložili exekučnému súdu nový návrh na schválenie rozvrhu výťažku, musel exekučný súd rozumne predpokladať, že sporná exekúcia nie je „nemajetná“ a že ukončenie exekúcie dražbou nehnuteľnosti a uspokojenie oprávneného nie je možné bez schválenia rozvrhu výťažku súdom. Navyše keďže ide o exekúciu začatú pred 1. aprílom 2017, podľa § 164 ods. 1 Exekučného poriadku podlieha rozvrh výťažku vždy schváleniu súdom. Zákonom predpokladané ukončenie exekúcie predajom nehnuteľnosti schválením rozvrhu výťažku z úspešnej dražby nemôžu ovplyvniť ani prípadné prieťahy a nečinnosť súdneho exekútora pri realizácii nového rozvrhového pojednávania.

29. Záver okresného súdu, že je potrebné starú exekúciu zastaviť, pretože nerozhoduje o žiadnom z podaní uvedených v § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 233/2019 Z. z. je v okolnostiach veci nesprávny, formalisticky vychádzajúci z doslovného výkladu textu právnej normy bez rešpektovania zmyslu a účelu inštitútu predĺženia rozhodnej doby podľa § 4 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z., a to v takej

miere, že ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením došlo k nedovolenému zásahu do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1).

30. Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, vzhľadom na vyhoviecie ústavnej sťažnosti ústavný súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

31. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 796,28 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti a replika sťažovateľa) vykonané v roku 2023 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2023 v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2023 v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje sumu 796,28 eur vrátane dane z pridanej hodnoty, keďže právny zástupca sťažovateľa je jej platcom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu